

Distribuirana Sinhronizacija

- **Distribuirana sinhronizacija procesa**
- **Međusobno Isključenje**
- **Atomatske Transakcije**
- **Konkurentne Atomske Transakcije**
- **Upravljanje Zastojima**
- **Election Algoritmi**

Distribuirana Sinhronizacija Procesa

■ Happened-before relacija (označena kao $\rightarrow$)

➤ Ako su **A** i **B**

➤ događaji istog procesa,

➤ i

➤ **A** je izvršen pre **B**,

➤ onda **A** $\rightarrow$ **B**

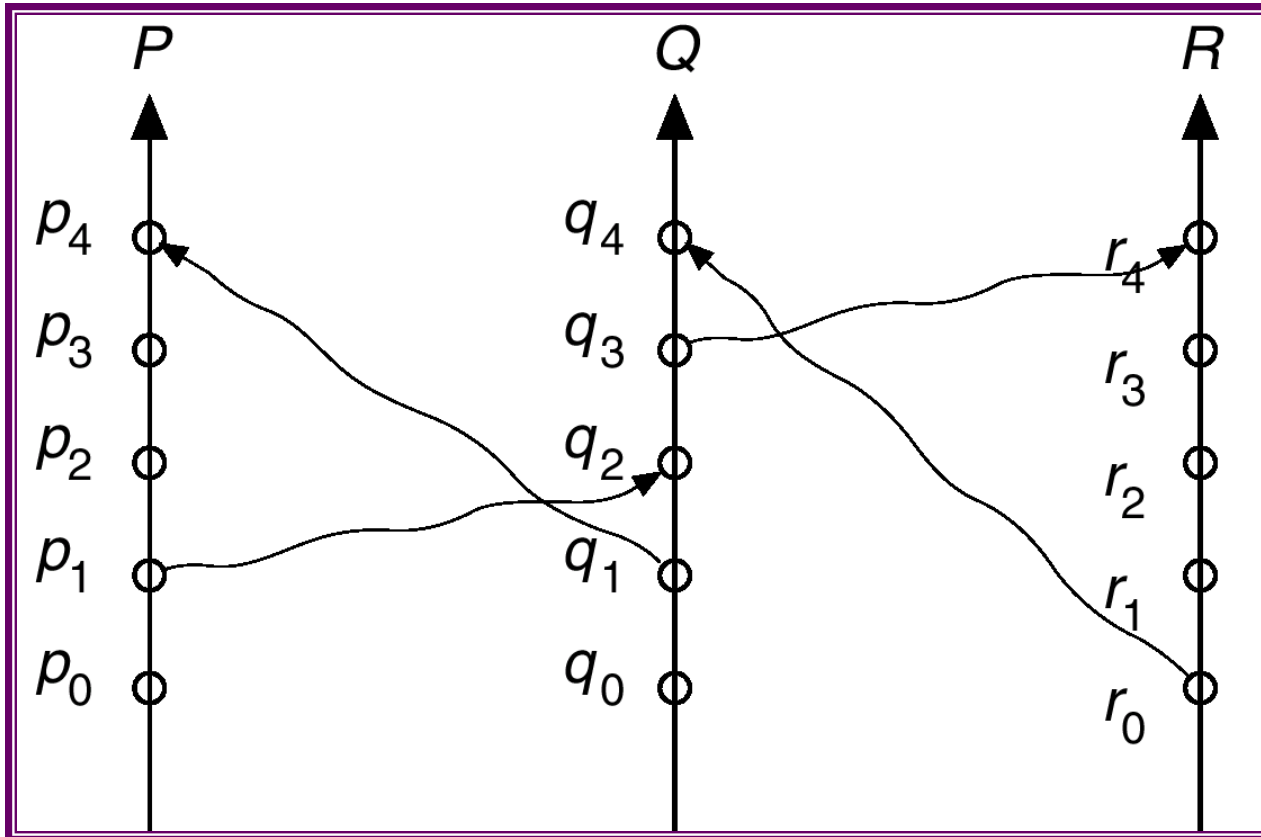
➤ Ako je **A**:događaj slanje poruke jednog procesa

➤ **B** je događaj primanja poruke od strane drugog procesa,

➤ onda **A** $\rightarrow$ **B**

➤ Ako **A** $\rightarrow$ **B** i **B** $\rightarrow$ **C** onda **A** $\rightarrow$ **C**

Povezano Vreme za Tri Konkurentna Procesa

Implementacija →

- Dodeljivanje **vremenske oznake (timestamp)** svakom sistemskom događaju
- Zahteva da svaki par događaja A i B ,
  - ☞ ako $A \rightarrow B$,
  - ☞ onda
  - ☞ vremenska oznaka za A je manja od vremenske oznake za B .
- Unutar svakog procesa P_i
  - ☞ se dodeljuje **logički časovnik, LC**
- **Logički časovnik** može biti implementiran:
  - ☞ kao **jednostavan brojač**
  - ☞ koji se inkrementira
  - ☞ između
  - ☞ bilo koja **dva uspela događaja**
  - ☞ izvršena unutar procesa
  - ☞ (na završetak prvog)

Implementacija →

- Proces pokreće svoj **logički sat**
  - ☞ **kada primi poruku**
  - ☞ **čija vremenska oznaka TS je veća**
  - ☞ **od trenutne vrednosti njegovog logičkog sata**
- Ako su vremenske oznake dva događaja **A i B iste**,
  - ☞ onda su događaji **konkurentni**
- Možemo da koristimo **identifikacione brojeve procesa**
  - ☞ da prekinemo veze
  - ☞ i
  - ☞ da stvorimo totalno uređenje (**total ordering**)

Distributed Mutual Exclusion (DME)

■ Pretpostavke:

- ☞ Sistem se sastoji od **n procesa**;
  - 📄 svaki proces P_i se izvršava
  - 📄 na **različitom procesoru**
- ☞ Svaki proces ima kritičnu sekciju
  - 📄 koji zahteva međusobno isključenje

■ Uslov

- ☞ Ako P_i , izvršava svoj kritičnu sekciju
- ☞ onda
- ☞ ni jedan proces P_j nemože da izvršava svoju kritičnu sekciju

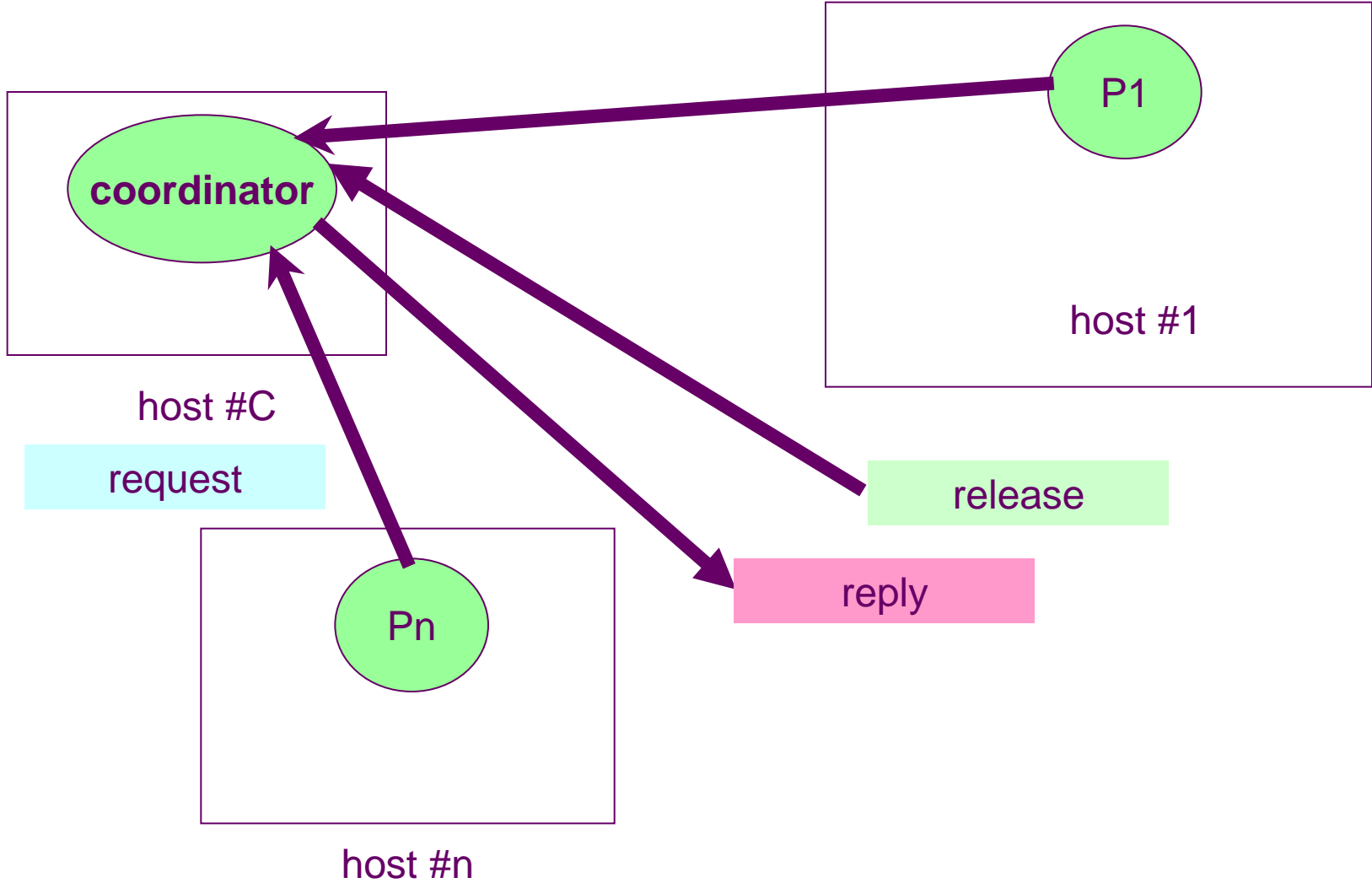
■ dva algoritma za **DME**

- ☞ Centralizovano rešenje (centralized approach)
- ☞ Distribuirano rešenje (distributed approach)

DME: Centralizovano rešenje

- **Jedan od procesa** unutar sistema
  - ☞ je izabran
  - ☞ **da koordinira pristup** kritičnim sekcijama
- **1. Proces**
  - ☞ koji želi da uđe u svoj kritični deo
  - ☞ šalje *request* poruku koordinatoru.
- **2. Koordinator odlučuje**
  - ☞ koji proces može da uđe u kritičnu sekciju,
  - ☞ šalje poruku tom procesu *reply* poruku.
- **3. Kada proces primi**
  - ☞ *reply* poruku od koordinatora,
  - ☞ on ulazi u svoju kritičnu sekciju.
- **4. Nakon izlaska iz kritičnog dela,**
  - ☞ proces šalje
  - ☞ *release* poruku koordinatoru
  - ☞ nastavlja sa izvršavanjem
- **Ova šema zahteva tri poruke po ulasku u kritičan deo:**
  - ☞ **request**
  - ☞ **reply**
  - ☞ **release**

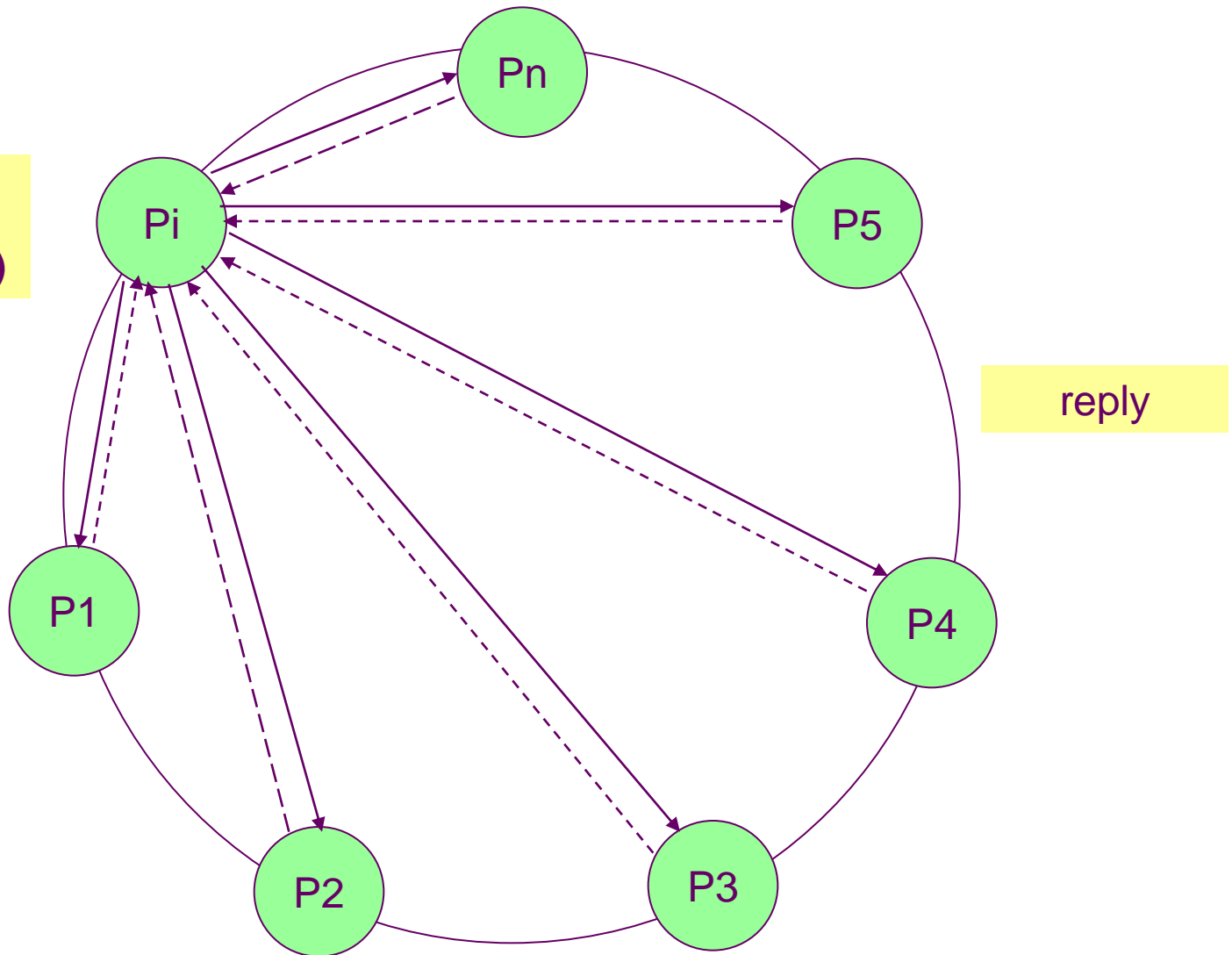
DME: Centralizovano rešenje

DME: Puno Distribuirano Rešenje

- Kada proces P_i želi da uđe u svoju kritičnu sekciju,
  - ☞ on stvara new vremensku oznaku, TS
  - ☞ šalje poruku **request** (P_i , TS)
  - ☞ svim drugim procesima u sistemu.
- Kada proces P_j primi **request** poruku,
  - ☞ može odmah da odgovori
  - ☞ ili
  - ☞ može da odloži slanje odgovora.
- Kada proces P_i primi **reply** poruku
  - ☞ od svih ostalih procesa u sistemu,
  - ☞ može da uđe u svoju kritičnu sekciju
- Nakon izlaska iz kritične sekcije,
  - ☞ proces šalje **reply** poruku

DME: Puno Distribuirano Rešenje

DME: Puno Distribuirano Rešenje(Odluka)

■ Odluka da li proces P_j

- ☞ odgovara istog trenutka na **request**(P_i , **TS**) poruku
- ☞ ili
- ☞ da odloži svoj odgovor se zasniva na tri faktora:

■ 1. Out of CS, do not want-in

- ☞ Ako P_j ne želi da uđe u svoju kritičnu sekciju,
- ☞ on šalje odgovor odmah ka P_i

■ 2. In-CS

- ☞ Ako se P_j nalazi u svojoj kritičnoj sekciji,
- ☞ onda on odlaže odgovor ka P_i .

■ 3. Out of CS, want-in

- ☞ Ako P_j želi da uđe u svoju kritičnu sekciju
- ☞ ali još nije ušao,
- ☞ onda poredi svoju vremensku oznaku sa vremenskom oznakom **TS**.
  - 📄 ako je njegova vremenska oznaka veća od **TS**,
  - 📄 onda šalje odgovor istog trenutka ka P_i (P_i je prvi tražio)
  - 📄 U suprotnom, odgovor se odlaže

Poželjno Ponašanje Punog Distribuiranog Rešenja

- **Oslobodeno od zastoja (Deadlock)**
- **Oslobodeno od zakucavanja (starvation)**
  - ☞ nakon ulaska u kritičnu sekciju
  - ☞ se raspoređuje
  - ☞ prema rasporedu vremenskih oznaka
- **Raspored vremenskih oznaka osigurava**
  - ☞ ti procesi se opslužuju FIFO način:
  - ☞ prvi ušao, prvi opslužen (FIFO)
- **broj poruka** po ulasku u kritičnu sekciju je

$$2 \times (n - 1).$$

Ovo je minimalan broj

- ☞ **zahtevanih poruka za ulazak u kritičnu sekciju**
- ☞ **kad se proces ponaša nezavisno i konkurentno**

Tri Neželjene Posledice

- **1. Proces mora da zna**
- **identitet svih ostalih procesa u sistemu,**
  - ☞ što čini
  - ☞ dinamičko dodavanje i uklanjanje procesa
  - ☞ još komplikovanijim
- **2. Ako jedan proces otkáže,**
  - ☞ onda cela šema propada.
  - ☞ Ovo može da bude prevaziđeno
  - ☞ konstantnim monitoring-om
  - ☞ stanja svih procesa u sistemu.
- **3. Procesi koji nisu ušli u svoje kritične delove**
  - ☞ moraju se često pauzirati (zbog slanja poruka)
  - ☞ da bi osigurali ostale procese
  - ☞ one koji nameravaju da uđu u kritičan deo.
- **Ovaj protokol je dakle zadovoljavajući**
  - ☞ za male,
  - ☞ stabilne setove kooperativnih procesa.

Atomske Transakcije

■ **Transakcija =**

- ☞ Kolekcija instrukcija
- ☞ koja čini jednu logičku funkciju

■ **U sistemima baza podataka**

- ☞ beleže čitanje
- ☞ beleže upisivanje

■ **Kraj transakcije = status**

- ☞ izvršeno - commit (uspešna transakcija)
- ☞ prekinuto - abort

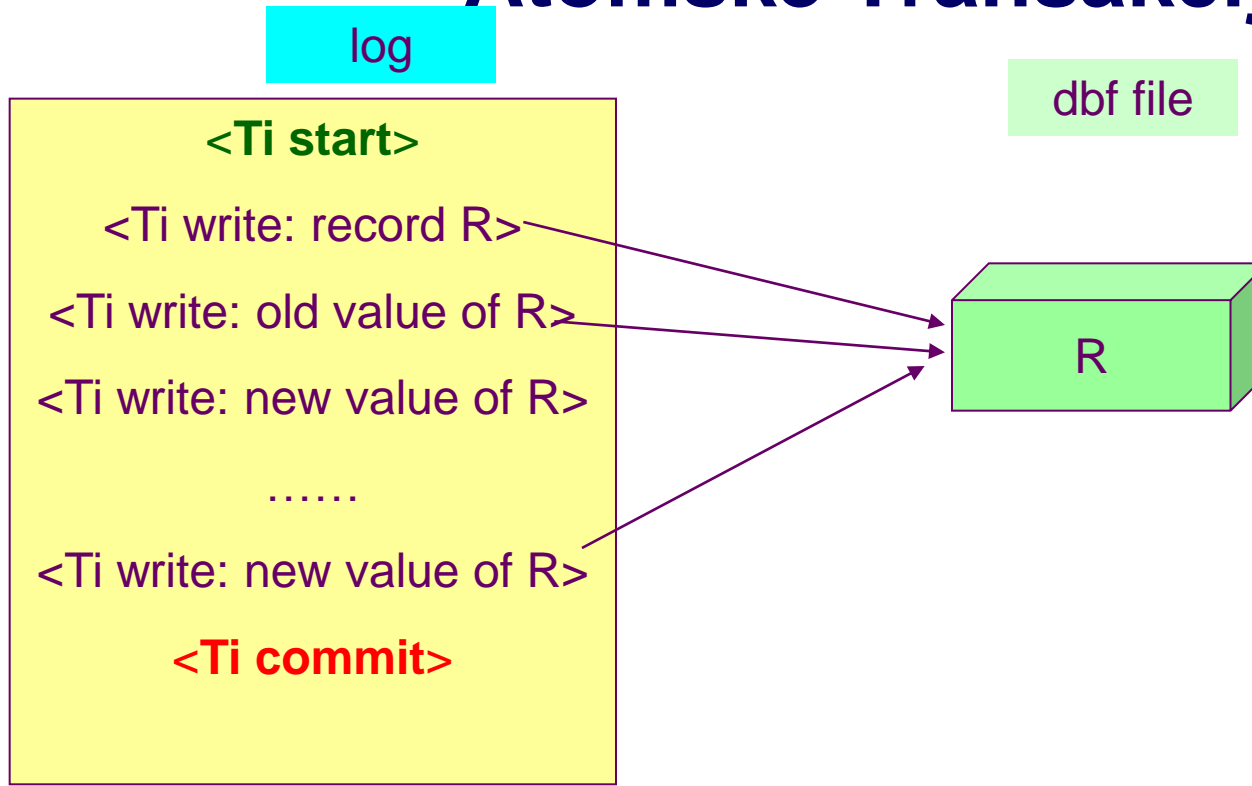
■ **Atomska transakcija**

- ☞ u slučaju greške =>T treba da se vrati na početak (roll-back)

■ **log implementacija**

- ☞ log zapis za T sadrži:
  - 📄 ime T
  - 📄 ime zapisa za upis (R)
  - 📄 stare vrednosti R (pre upisivanja)
  - 📄 nove vrednosti R (nakon upisivanja)

Atomske Transakcije-Log

■ Nakon pada sistema => Atomska transakcija

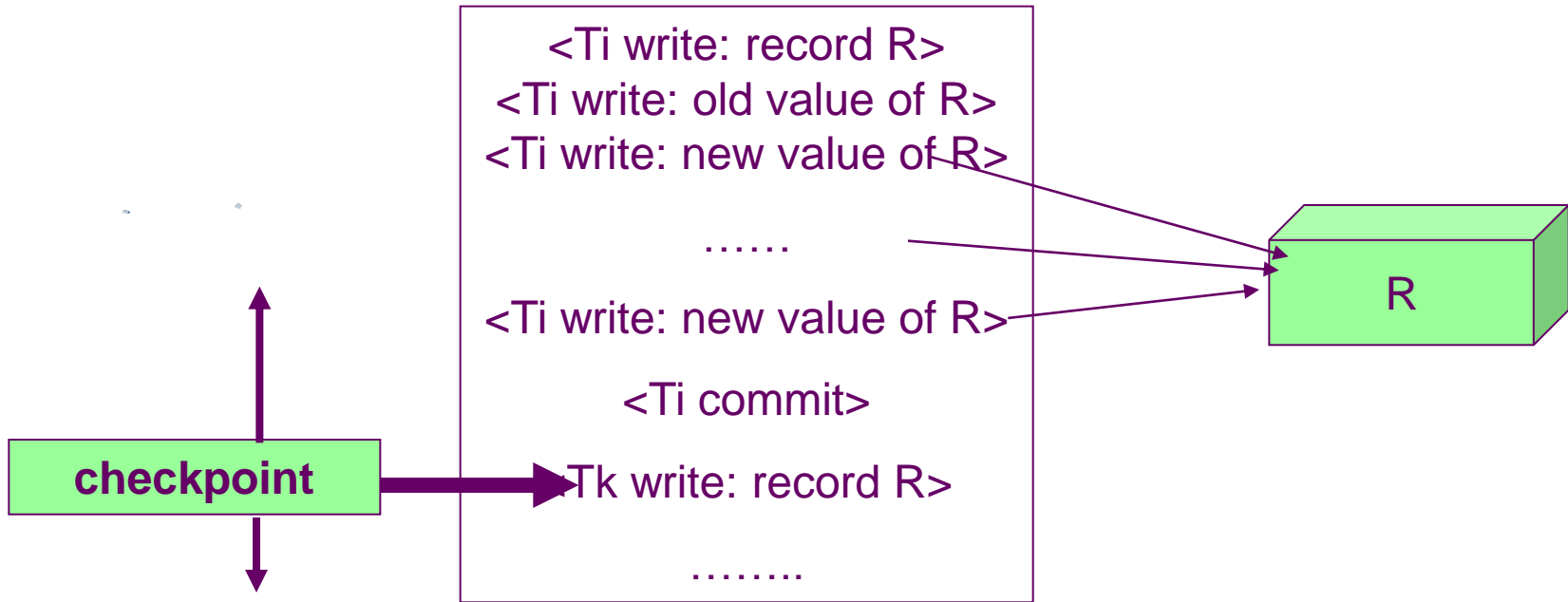
☞ **undo(T)** if not exist **<commit T>**

📄 vraća na stanje R pre Ti (**roll-back**)

☞ **redo (T)** if exist **<commit T>**

📄 upisuje poslednje vrednosti R preko T da bi zapisao R

Atomske Transakcije - Checkpoint

■ **Checkpoint = sve uspele transakcije**

■ **nakon pada -> traži checkpoint**

☞ **za sve Tk sa <Tcommit>**

☞ radi **redo(Tk)**

☞ **za sve Tk bez <Tcommit>**

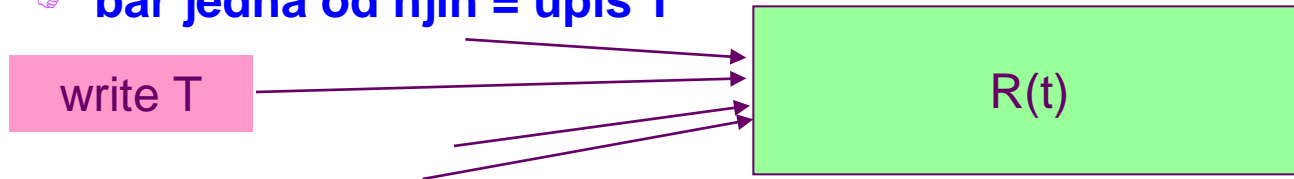
☞ radi **undo(Tk)**

Konkurentne Atomske Transakcije

- **Conflict mode** transakcija
- **minimum dve** transakcije T_i, T_j

☞ za isto R ,

☞ bar jedna od njih = upis T

- **Dve šeme:**
  - ☞ **lock - protocoli za zaključavanje**
  - ☞ **TS redosled izvršavanja**

Lock Protokol

■ T će da zaključa (lock) R pre korišćenja

☞ zahtev za lock

☞ koristi R

📄 nakon što je odobren lock

☞ Otključavanje R (release a lock)

■ Shared lock (samo za čitanje)

☞ posle odobrenog zaključavanja,

📄 Ti će da koristi R, **samo za čitanje**

☞ nekoliko deljenih zaključavanja istovremeno

■ Exclusive lock (za upisivanje)

☞ posle odobrenog zaključavanja,

📄 Ti može da upisuje u R

☞ **samo jedno ekskluzivno zaključavanje istovremeno**

TS ordering

- **log based + TS**
- **TS (timestamp protokol obezbeđuje)**
  - ☞ da konfliktno čitanje i upis obave u TS poretku,
  - ☞ koja isključuje preklapanje konflikta
- **TS funkcioniše na sledeći način:**
- **Svakoj transakciji dodeljujemo vremensku oznaku TS,**
  - ☞ a to je vreme kada počinje se izvršava.
- **Takođe svakom zapisu dodeljujemo dva vremenska parametra:**
  - ☞ **W-timestamp(Q)**
    - ☞ predstavlja vreme poslednje transakcije
    - ☞ koja je uspešno obavila upis u Q
  - ☞ **R-timestamp(Q)**
    - ☞ prestavlja vreme poslednje transakcije
    - ☞ koja je uspešno obavila čitanje iz Q
- **Ova dva parametra se stalno ažuziraju**

TS protocol-reading case

- transakcija T_i pošalje zahtev $\text{read}(Q)$.
- Moguće su dve situacije:
  1. $\text{TS}(T_i) \geq \text{W-TS}(Q)$
    - ☞ tada je zahtev korektan
    - ☞ čitanje se obavlja iz Q
    - ☞ a posle toga se ažurira $\text{R-timestamp}(Q)$
  2. $\text{TS}(T_i) < \text{W-TS}(Q)$,
    - ☞ T traži vrednost Q iz nekog prošlog vremena,
    - ☞ a vrednost je prepisana
    - ☞ čitanje iz Q odbaci
    - ☞ cita se iz log zapisa
    - ☞ Ili **roll-back za sve koje su pogresne**

TS protocol-writing case

- transakcija T_i pošalje zahtev $write(Q)$.
- Moguće su 3 situacije:
  - 1. $TS(T_i) < R-TS(Q)$
    - ☞ pokušava da se upiše nešto
    - ☞ što je već trebalo da bude pročitano.
    - ☞ roll-back za onu T_k koja je procitala pogresno, restart za T_k
  - 2. $TS(T_i) < W-TS(Q)$,
    - ☞ tada transakcija pokušava da upiše
    - ☞ staru vrednost za Q
    - ☞ upis ide u log
    - ☞ ili roll-back za pogresne, restart
  - 3. U svim ostalim slučajevima
    - ☞ $TS(T_i) > R-TS(Q)$ i $TS(T_i) > W-TS(Q)$
    - ☞ upis u Q se obavlja

Timestamping

- **Stvara jedinstvenu vremensku oznaku u distribuiranoj šemi:**

- ☞ **Svaki sajt generiše**

- 📄 **jedinstvenu lokalnu vremensku oznaku.**

- ☞ **globalna jedinstvena vremenska oznaka se koristi**

- 📄 **vezivanjem**

- 📄 **the **unique local timestamp****

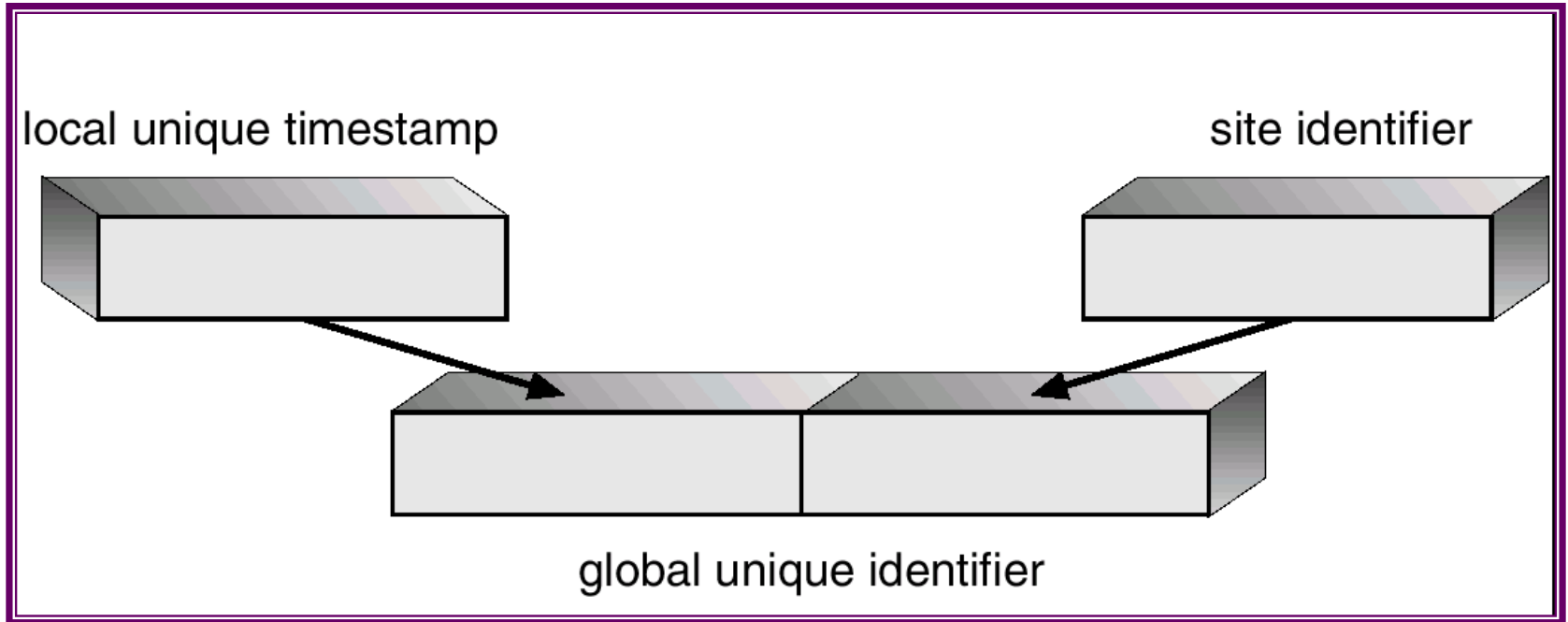
- 📄 **with the **unique site identifier****

- ☞ **Use a logical clock defined within each site**

- 📄 **to ensure**

- 📄 **the fair generation of timestamps.**

Generation of Unique Timestamps

Vremanska Oznaka – Šema Rasporeda

- Ova šema kombinuje
  - ☞ centralizovanu timestamp metodu
  - ☞ sa 2PC protokolom
  - ☞ **da obezbedi poredak**
  - ☞ **bez velikog broja kaskadnih roll-back operacije.**
- Baferuju (log) se različiti zahtevi za čitanje i upis
- a onda se izvršavaju preko timestamp poretka, koji glasi:
- **reading:**
- **record x** $T_i \{read(x)\}$
  - ☞ tada **read(x) mora biti odloženo**
  - ☞ ako postoji transakcija $T_j \{write(x)\}$ i ako je $TS(T_j) < TS(T_i)$
- **writing:**
- **record x** $T_i \{write(x)\}$
  - ☞ tada **write(x) mora biti odloženo**
  - ☞ ako postoji transakcija $T_j \{read(x)\}$ i ako je $TS(T_j) < TS(T_i)$

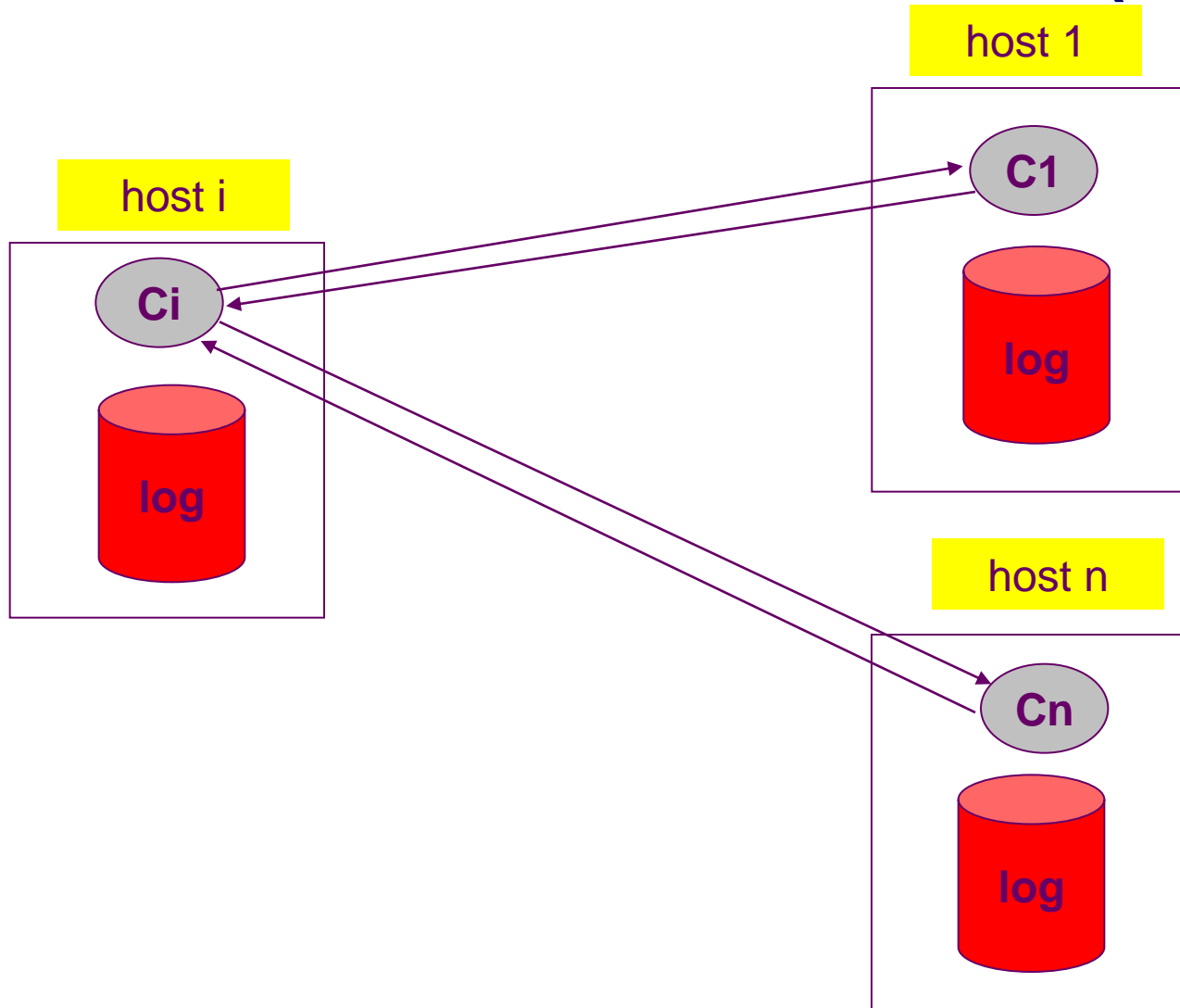
Atomičnost Distribuiranih Sistema

- Osiguravanje atomičnosti u distribuiranim sistemima
- zahteva **koordinatora transakcije**
- koji je **odgovoran za sledeće:**
  - ☞ **startovanje izvršenja transakcije**
  - ☞ **deljenje transakcije na više podtransakcija**
  - ☞ **distribucija tih podtransakcija**
    - 📄 **na odgovarajuća mesta za izvršenje**
  - ☞ **Koordiniranje završetkom transakcije**
  - ☞ **čiji rezultat može da bude:**
    - 📄 **transakcija izvršena na svim mestima**
    - ili
    - 📄 **prekinuta na svim mestima**

Two-Phase Commit Protocol (2PC)

- Preuzima **fail-stop** model
- Izvršenje protokola se inicijalizuje
  - ☞ od strane koordinatora
- Kada je protokol inicijalizovan,
  - ☞ transakcija može da se izvršava
  - ☞ na nekim lokalnim mestima
- Protokol obuhvata
  - ☞ sva lokalna mesta
  - ☞ na kojima se izvršava transakcija
- Primer:
  - ☞ Neka **T** bude transakcija
  - ☞ inicijalizovana na **mestu S_i** i
  - ☞ neka koordinator transakcije na **S_i bude C_i**

Two-Phase Commit Protocol (2PC)

Faza 1: Dodavanje Odluka

- C_i dodaje **<prepare T>** zapis
  - ☞ za log
- C_i šalje **<prepare T>** poruku
  - ☞ Svim mestima.
- **Mesto K:**
  - ☞ Kada sajt primi **<prepare T>** poruku,
  - ☞ upravljač(menager) transakcije odlučuje
  - ☞ da li može da izvrši transakciju.
  - ☞ **Ako ne može (neće da radi):**
    - 📄 dodaje **<no T>** zapis u log
    - 📄 odgovara C_i sa **<abort T>** porukom.
  - ☞ **Ako može (hoće da radi):**
    - 📄 dodaje **<ready T>** zapis u log.
    - 📄 izbacuje sve log zapise za **T** u stabilnu memoriju-log
    - 📄 šalje **<ready T>**poruku do C_i

Faza 1 (Nastavak)

■ Koordinator sakuplja odgovore

- ➡ 1. Ako su svi odgovori “**ready**”, => odluka je commit (**izvrši**)
- ➡ 2. Bar jedan odgovor “**abort**”, => odluka je **prekini**
- ➡ 3. Bar jedan učesnik neuspe da odgovori
- ➡ unutar time out perioda, => odluka je **prekini**

Faza 2: Zapisivanje Odluke u Bazu

- **Koordinator dodaje zapis o odluci**

- ☞ **<abort T>**

- ☞ ili

- ☞ **<commit T>**

- **u svoj log**

- **izbacuje zapis u stabilnu memoriju-log**

- **Kada zapis stigne do stabilne memorije**

- ☞ on je neopoziv

- ☞ (čak i ako se desi neuspeh prilikom upisa)

- **Koordinator šalje poruku**

- ☞ **svakom učesniku**

- ☞ **obaveštavajući ga**

- ☞ **o odluci (commit ili abort).**

- **Učesnici izvode određenu radnju, lokalno.**

Faza 2: Zapisivanje Odluke u Bazu

■ abort T

- ☞ koordinator šalje poruku
- ☞ svakom učesniku
- ☞ obaveštavajući ga o odluci (**abort**)

■ commit T

- ☞ koordinator šalje poruku
- ☞ svakom učesniku
- ☞ obaveštavajući ga o odluci (**commit**)

■ Učesnici izvode određenu radnju lokalno

- ☞ nakon završetka,
- ☞ učesnik šalje poruku
- ☞ **<acknowledge T>** koordinatoru Ci

■ Nakon svega, Ci dodaje zapis **<complete T>**

Manipulisanje Neuspesima u 2PC – Site Failure

- **Site failed and recover, look at the log**
- Log sadrži **<commit T >** zapis.
  - ☞ U ovom slučaju, sajt izvršava **redo(T)**.
- Log sadrži **<abort T >** zapis.
  - ☞ U ovom slučaju, sajte izvršava **undo(T)**.
- Log sadrži **<ready T >** zapis; konsultuje C_i
  - ☞ Ako je C_i pao-otkazao,
  - ☞ sajt šalje **<query-status T >** poruku drugim sajtovima
- **Log ne sadrži kontrolne zapise** koji se tiču T
  - ☞ U ovom slučaju,
  - ☞ sajt izvršava **undo(T)**

Manipulisanje Neuspesima u 2PC – Koordinator failed C_i

- Koordinator failed C_i
- Čekanje na oporavak C_i
- Ako aktivno mesto (sajt)
  - ☞ sadrži <commit T > zapis u svom logu
  - ☞ T mora da se izvrši
- Svi aktivni sajtovi
  - ☞ imaju <ready T > zapis u svojim logovima,
  - ☞ ali bez dodatnih kontrolnih zapisa.
  - ☞ u ovom slučaju moramo da sačekamo koordinatora da se oporavi.
    - 📄 **Blocking** problem:
    - 📄 T je blokiran do oporavka sajta S_i
- Ako nema oporavka C_i
  - ☞ sve transakcije izvršavaju **undo()**

Locking Protokoli

- mogu da koriste
- **2PC locking protokol**
- u distribuiranom okruženju
- menjanjem načina na koji je lock menadžer implementiran

- **Šema bez replikacije**
  - ☞ samo jedna replika
  - ☞ svaki sajt održava lokalni **lock menadžer**

- **LM upravlja lock i unlock zahtevima**
  - ☞ za one stavke podataka
  - ☞ koje su smeštene na tom sajtu
- **Jednostavna implementacija obuhvata**
  - ☞ dva transfera poruka za manipulisanje lock zahtevima,
    - 📄 lock request, lock acknowledge
  - ☞ jedan transfer poruka za manipulisanje unlock zahtevima.

  - ☞ Manipulisanje zastojima je još komplikovanije.

Locking Protokoli - Šeme sa Replikacijama

- **Metod sa jednim koordinatorom**
- **Metod sa više koordinatora**

Metod sa Jednim Koordinatorom

- **Centralizovani lock menadžer**
- **Jedan lock menadžer je smešten na jedan izabrani sajt,**
  - ☞ svi lock i unlock zahtevi
  - ☞ čine taj sajt.
- **Jednostavna implementacija**
- **Jednostavna manipulacija zastojsima**
- **mogućnost uskog grla**
- **Podložan gubitku sinhronizacije procesa**
  - ☞ ako jedan sajt otkáže
- **Moguć pad sistema**

Metod sa Više Koordinatora

- distribuira lock meadžer funkciju
- preko
- više sajtova.

- **Majority protocol** – Protokol većine

- **Biased protocol** – Pristrasni protokol

- **Primary copy** – Primarna kopija

Majority Protocol

- **LM na svakom sajtu**
  - ☞ koji kontroliše svoje lokalne podatke i njihove replike
- **kada transakcija trazi lock(Q)**
  - ☞ koji repliciran na n različitih sajtova
  - ☞ transakcija mora da pošaje lock zahtev
  - ☞ **za više od $n/2$ sajtova**
- **Svaki sajt odlučuje**
  - ☞ hoće li da ispuni lock zahtev
  - ☞ a transakcija je dobiti dozvolu
  - ☞ ako većina dozvoljava
- **Dobra osobina ove šeme je**
  - ☞ što se poštuje većina
  - ☞ izbegava centralizovanu kontrola
- **Međutim postoje 2 loše osobine:**
  - ☞ **komplikovanija je za realizaciju**
  - ☞ **zastoji se mnogo teže kontrolišu**

Biased Protocol

- Ovaj metod je sličan većinskom protokolu
  - ☞ ovde postoji LM za svaki sajt,
- **ali deljivi i ekskluzivni lock se opslužuju drugačije**
  - ☞ lock zahtevi za deljivi lock, favorizuju
  - ☞ u odnosu na zahteve za ekskluzivni lock.
- **Deljivi lock** zahtevi (svaki zahtev za čitanje) su takvi
  - ☞ da kada transakcija traži lock Q zapisa,
  - ☞ on se **upućuje samo jednom sajtu** koji sadrži repliku od Q
- **Ekskluzivni lock** zahtevi (svaki zahtev za upis) su takvi
  - ☞ da kada transakcija traži lock Q zapisa,
  - ☞ on se **upućuje svim sajtovima** koji sadrži repliku od Q
- Šema ima prednosti u odnosu na većinski protokol
  - ☞ ima manje kašnjenje (overhead) na operacije čitanja
    - 📄 u odnosu na većinski protokol, jer su lock zahtevi deljivi
  - ☞ ali za ciklus upisa je lošiji
    - 📄 jer mora da se obrati svakom sajtu koji sadrži repliku

Primarna Kopija

- U slučaju replika,
  - ☞ jedan od sajtova koji sadrzi **repliku datoteke**
  - ☞ ce se proglasiti za **njegovu primarnu repliku** (primary site).
- Uvek se lock zahtev prosleđuje
  - ☞ samo za primarnu repliku (tom sajtu),
  - ☞ čiji će sajt obezbediti konkurentnu lock kontrolu
- Slično jednoj **LM metodi**
- Ali ako primarni sajt otkáže,
  - ☞ tada će Q zapis da budu neraspoloživ,
  - ☞ bez obzira što postoji ostale replike na različitim računarima.

Sprečavanje Zastoja

- Raspoređivanje resursa - **sprečavanje zastoja:**
- definisanje globalnog raspoređivanja resursa sistema
  - ☞ **Zadavanje jedinstvenog broja svim resursima sistema**
  - ☞ **Proces može da zahteva resurs sa jedinstvenim brojem**
  - ☞ **samo ako već ne poseduje resurs sa jedinstvenim brojem većim od traženog**
  - ☞ **Jednostavno za implementaciju; zahteva male troškove**
- **Banker's algoritam:**
- **označava jedan proces u sistemu**
- **kao proces koji sadrži informaciju**
- **neophodnu za sprovođenje Banker's algoritma**
  - ☞ **takođe se lako implementira**
  - ☞ **ali može da zahteva mnogo više troškova**

Timestamped Deadlock-Šema Prevenzije

- Svaki proces P_i je označen
  - ☞ jedinstvenim brojem prioriteta
- Brojevi prioriteta se koriste za odlučivanje da li
  - ☞ proces P_i treba da sačeka proces P_j ;
  - ☞ inače za P_i se obavi roll-back
- Šema sprečava deadlock ako:
  - ☞ Za svaku ivicu $P_i \rightarrow P_j$
  - ☞ u wait for grafiku,
  - ☞ P_i ima veći prioritet od P_j .
- U tom slučaju krug je nemoguć

Wait-Die Šema

- Zasnovana na **non-preemptive** tehnici
- Ako P_i zahteva resurs
- koji trenutno drži P_j ,
  - ☞ P_i je **dozvoljeno da čeka** samo
  - ☞ ako ima **manju vremensku oznaku** nego P_j
  - ☞ (P_i je stariji od P_j)
- Inače, za P_i se obavi **roll-back** (umire)
- Primer: Pretpostavimo da procesi P_1 , P_2 , i P_3
- imaju vremenske oznake **5**, **10**, i **15** redom.
  - ☞ ako P_1 zahteva resurs koji drži P_2 , onda će P_1 da čeka.
  - ☞ ako P_3 zahteva resurs koji drži P_2 , onda će P_3 biti roll-backed

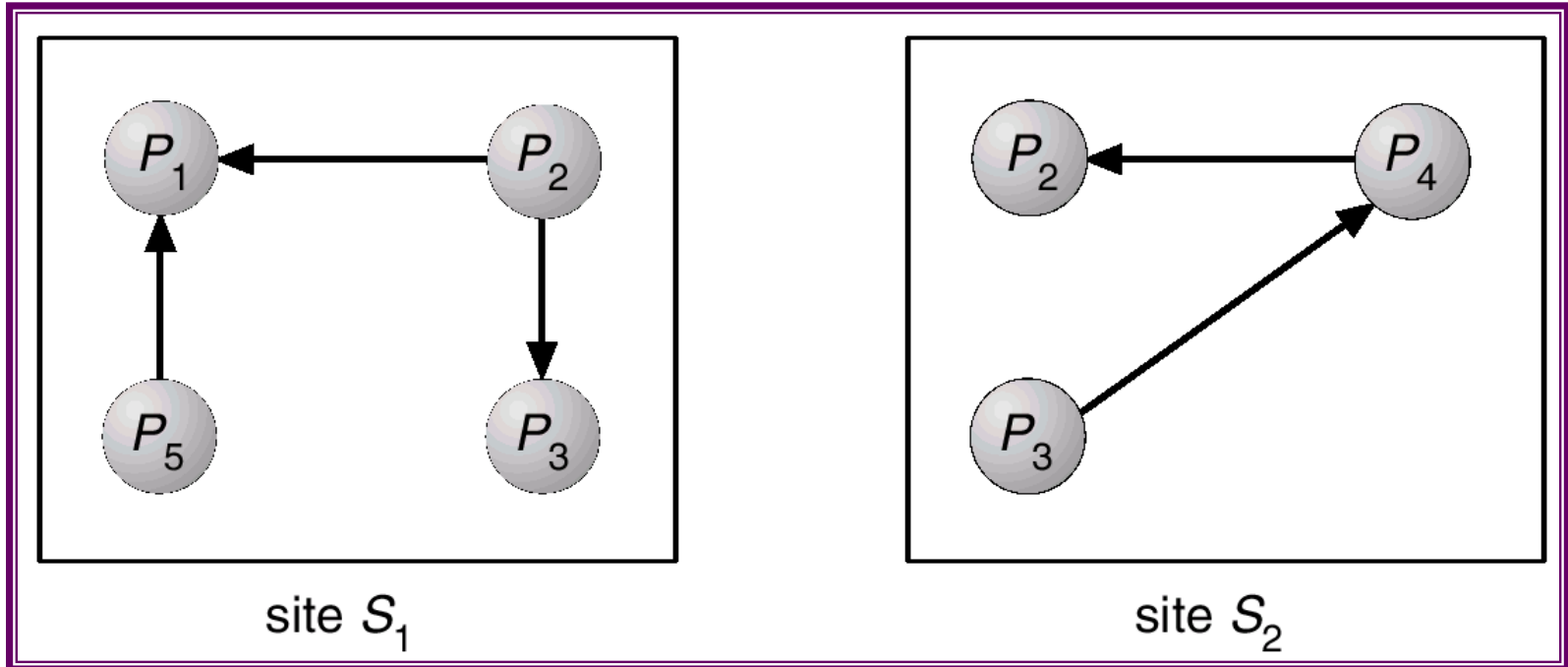
Would-Wait Šema

- Zasnovana na **preemptive** tehnicima; kopija wait-die sistema
- Ako P_i zahteva resurs
- koji drži P_j ,
  - ☞ P_i je dozvoljeno da čeka samo
  - ☞ ako ima veću vremensku oznaku nego P_j
  - ☞ (P_i je mlađi od P_j)
- Inače za P_j se obavlja **roll-back** (P_j je **preempt** od strane P_i).
- Primer: Pretpostavimo da procesi P_1 , P_2 , i P_3
- imaju vremenske oznake **5**, **10**, i **15** redom.
  - ☞ ako P_1 zahteva resurs koji drži P_2 ,
    - 📄 onda će resurs biti oduzet od P_2
    - 📄 P_2 će biti **roll-back**
  - ☞ ako P_3 zahteva resurs koji drži P_2 , onda će P_3 čekati

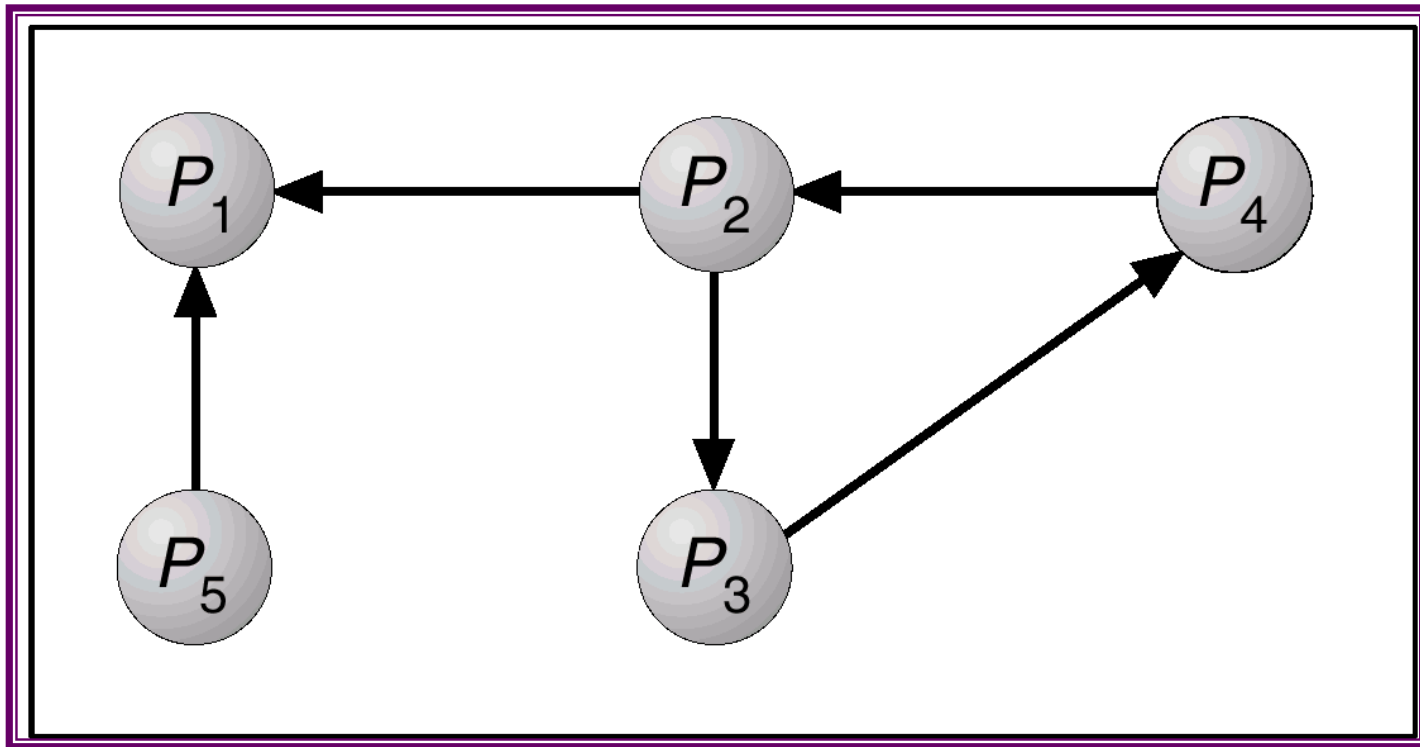
Detekcija zastoja

- **wait for graf**
- **Centralizovano rešenje**
- **Puno distribuirano rešenje**

Dva Lokalna Wait-For Grafika

Globalni Wait-For Grafik

Detekcija Zakočenja – Centralizovano Rešenje

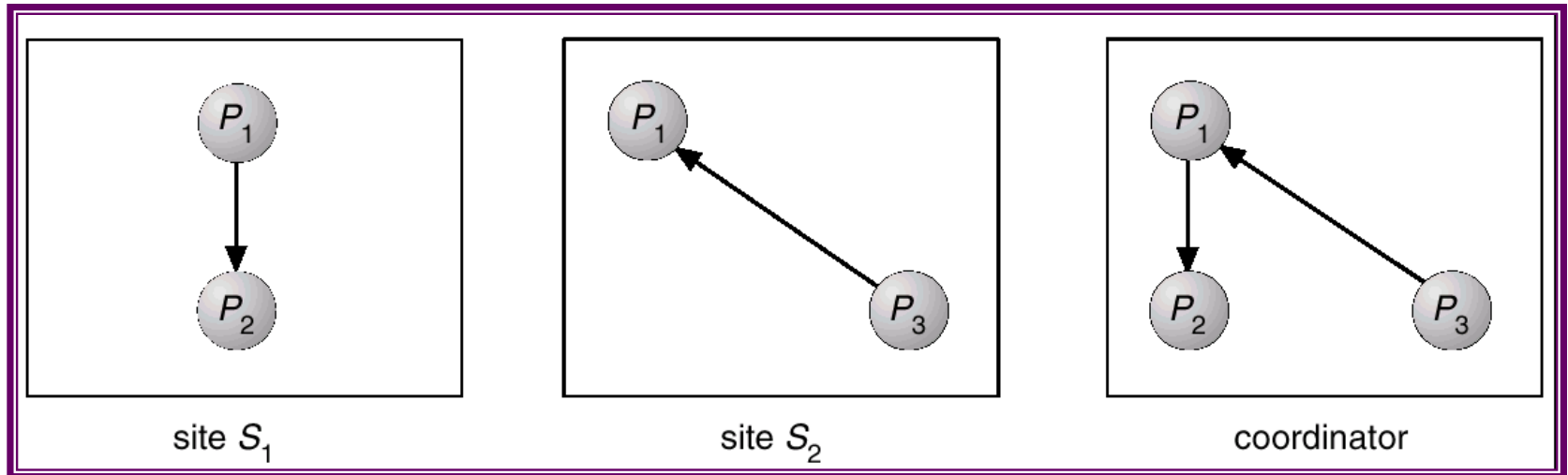
- Svaki sajt čuva *lokalni wait-for graf*
- čvorovi grafa odgovaraju
  - ☞ svim procesima
  - ☞ od kojih bilo ko može da drži ili zahteva
  - ☞ bilo koji resurs koji je lociran na tom sajtu
- **Globalni wait-for graf** je onaj koji se kreira
  - ☞ u *jednom procesu koordinacije*;
  - ☞ ovaj grafik je unija svih lokalnih wait-for grafika

Detekcija zastoja – Centralizovano Rešenje

- Postoje **tri različite opcije** (tačke u vremenu)
- kada **wait-for graf** može stvori:
  1. Kad god se ubaci ili izbaci nova ivica u neki od lokalnih wait-for grafa
  2. Periodično, kada se neki broj promena dogodio u wait-for graph
  3. Kad god koordinator treba da pozove cycle-detection algoritam..

Mogu da se **dogode nepotrebni rollback-ovi** kao rezultat *false cycles*

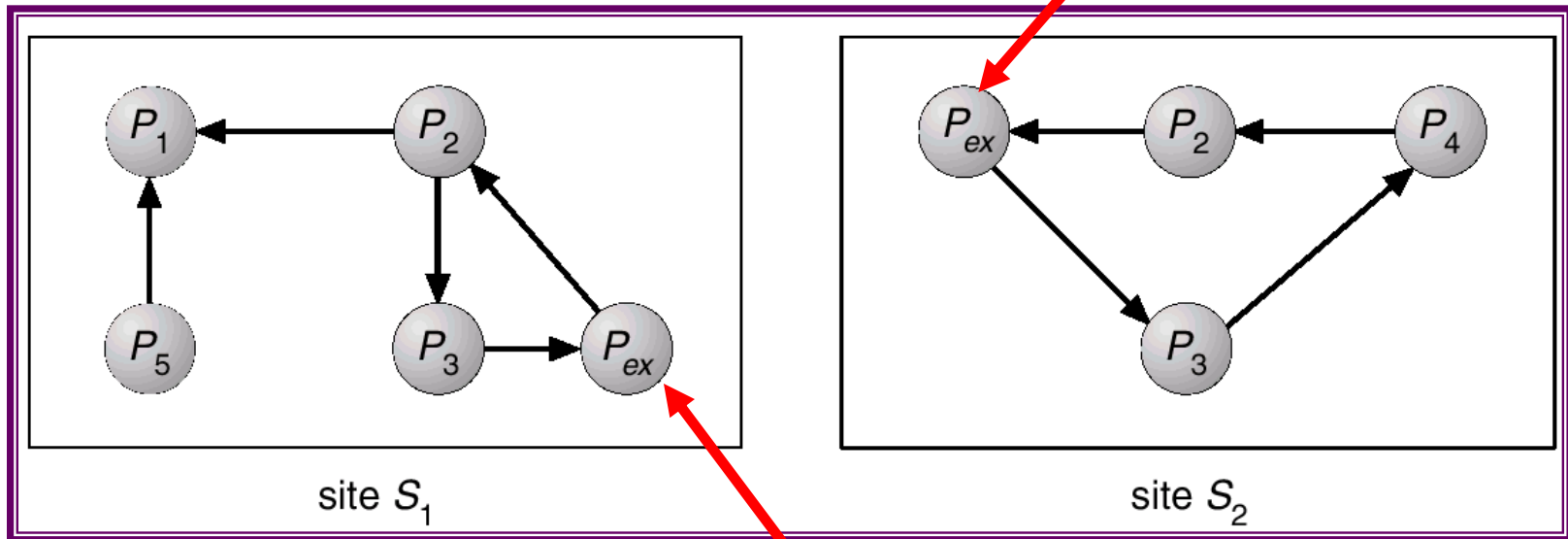
Lokalni i Globalni Wait-For Grafici

Potpuno Distribuirano Rešenje

- **Svi kontroleri dele podjednako**
  - ☞ odgovornost detektovanje zakočenja
- **Svaki sajt obrazuje wait-for graph**
  - ☞ koji predstavlja deo ukupnog grafika.
- **Uvodimo dodatni čvor P_{ex}**
  - ☞ za svaki lokalni wait-for graf
- **Ako lokalni wait-for grafik sadrži krug**
  - ☞ koji ne sadrži čvor P_{ex} ,
  - ☞ onda je sistem u stanju zakočenja
- **Ako ciklus sadrži cvor P_{ex} to podrazmeva**
  - ☞ mogućnost zakočenja
- **Da bi se saznalo da li postoji zakočenje,**
  - ☞ **distributed deadlock-detection algoritam**
  - ☞ mora da se pozove

Uvećani Lokalni Wait-For Grafovi

Election Algoritmi

■ Determine

- ☞ Gde nova kopija koordinatora

- ☞ treba da bude restart

■ Preuzma jedinstveni broj prioriteta

- ☞ koji je vezan za svaki aktivni proces u sistemu,

- ☞ broj prioriteta od procesa P_i , je i .

■ Preuzima jedan-na-jedan korespodenciju

- ☞ između procesa i sajtova.

■ Koordinator je uvek proces

- ☞ sa najvećim brojem prioriteta.

■ Kada koordinator neuspe,

- ☞ algoritam mora da izabere

- ☞ onaj aktivni proces sa najvećim brojem prioriteta.

■ Dva algoritma,

- ☞ **bully algorithm i ring algorithm,**

- ☞ mogu da se koriste pri izboru novog koordinatora u slučaju neuspeha.

Bully Algoritam

- **Primenljiv kod sistema**
  - ☞ gde svaki proces može da pošalje poruku
  - ☞ svakom drugom procesu u sistemu.
- **Ako proces P_i šalje zahtev**
  - ☞ na koji koordinator nije odgovorio
  - ☞ unutar vremenskog intervala T ,
  - ☞ pretpostavlja da je koordinator pao;
  - ☞ P_i pokušava da izabere samog sebe
  - ☞ kao novog koordinatora.
- **P_i šalje election (biranje) poruku**
  - ☞ svakom procesu sa većim brojem prioriteta,
  - ☞ P_i zatim čeka sa bilo koji od ovih procesa
  - ☞ odgovori unutar intervala T .

Bully Algoritam (Nastavak)

- **Ako nema odgovora unutar T ,**
  - ☞ pretpostavlja da su svi procesi sa brojevima većim od i pali;
  - ☞ P_i postavlja sebe kao novog koordinatora.
- **Ako primi odgovor,**
  - ☞ P_i započne vremenski interval T' ,
  - ☞ čeka da primi poruku da je proces sa većim brojem prioritata izabran.
- **Ako nije poslata poruka unutar T' ,**
  - ☞ pretpostavlja da proces sa višim brojem nije uspeo;
  - ☞ P_i će da restartuje algoritam

Bully Algoritam (Nastavak)

- Ako P_i nije koordinator,
  - ☞ onda, bilo kad za vreme izvršenja,
  - ☞ P_i može da primi jednu od sledeće dve poruke od procesa P_j .
  - ☞ 1. P_j je novi koordinator ($j > i$).
  - ☞ 2. P_j započeo biranje ($j > i$).
    - 📄 P_i , sends a response to P_j and
    - 📄 započinje sopstveni election algoritam,
    - 📄 ako taj P_i nije već inicijalizovao takav izbor.
- Nakon što se neuspeli proces povрати,
  - ☞ odmah počinje izvršenje istog algoritma.
- ako nema aktivnog procesa sa većim brojevima,
  - ☞ povraćeni proces izbacuje sve procese sa manjim brojevima
  - ☞ da bi postao koordinator procesa,
  - ☞ čak i ako već postoji koordinator sa manjim brojem.

Ring Algoritam

- **Primenjiv na sistemima koji su organizovani kao prsten (ring) (logički ili fizički).**
- **Pretpostavlja da su linkovi sjedinjeni,**
  - ☞ i
  - ☞ da procesi šalju svoje poruke
  - ☞ svom desnom susedu.
- **Svaki proces sadrži *aktivnu listu*,**
  - ☞ u kojoj se nalaze svi brojevi prioriteta
  - ☞ svih aktivnih procesa u sistemu
  - ☞ kada se algoritam završi.
- **Ako proces P_i detektuje neuspeh koordinatora,**
  - ☞ Stvara novu aktivnu listu koja je na početku prazna.
  - ☞ zatim šalje poruku *elect(i)* svom desnom susedu,
  - ☞ i
  - ☞ dodaje broj i svojoj aktivnoj listi.

Ring Algoritam (Nastavak)

■ Ako P_i primi poruku $\text{elect}(j)$

☞ od procesa sa leve strane,

☞ mora da odgovori na jedan od tri načina:

1. Ako je ovo prva elect koja je viđena ili poslata, P_i stvara novu aktivnu listu sa brojevima i i j .
zatim šalje poruku $\text{elect}(i)$,
a posle nje poruku $\text{elect}(j)$.
2. Ako $i \neq j$,
onda aktivna lista za P_i sada sadrži brojeve svih aktivnih procesa u sistemu.
 P_i može sada da determinira najveći broj u aktivnu listu
da bi identifikovao novi koordinator proces.
3. Ako $i = j$,
onda P_i prima poruku $\text{elect}(i)$.
Aktivna lista za P_i sadrži sve aktivne procese u sistemu.
 P_i može sada da determinira novi koordinator proces.